

รายงานวิจัยในชั้นเรียน

การพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ
สำหรับนักเรียน ระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี

รายวิชา การบัญชีต้นทุน 1

รหัสวิชา 30201-2003

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

ผู้วิจัย นางสาววิบูลย์ สกุลพล

วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุนของนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาในรายงานประกอบด้วย บทนำ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย ตลอดจนสรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1

ผู้วิจัยหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านบัญชีและสามารถนำแนวทางไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม

นางสาววิบูลย์ สกุลพล

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบฝึกเสริมทักษะ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 4.65 คะแนน และหลังเรียน 8.20 คะแนนคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.55 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 17.75 ของคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 ผลการวิจัยสะท้อนว่าแบบฝึกเสริมทักษะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคำนวณอย่างเป็นขั้นตอนตรวจสอบข้อผิดพลาดและพัฒนาความเข้าใจในการแก้โจทย์ทางการบัญชี

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ สามารถนำความรู้ ทางวิชาชีพ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสาขาวิชาการบัญชี ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ด้านหลักการบัญชีและทักษะในการคำนวณ การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงิน ซึ่งทักษะการคำนวณถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 เป็นรายวิชาที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการบัญชี เนื่องจากเป็นรายวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนการจำแนกประเภท

ต้นทุนการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์การคำนวณต้นทุนต่าง ๆ ตลอดจนสามารถนำหลักการทางบัญชีต้นทุน

ไปใช้ในการปฏิบัติงานและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจได้ อย่างไรก็ตามเนื้อหาในรายวิชา

การบัญชีต้นทุน 1 มีลักษณะที่ต้องอาศัยความเข้าใจในหลักการและขั้นตอนการคำนวณที่เป็น ลำดับ หากผู้เรียนขาดความเข้าใจพื้นฐานหรือไม่ได้ฝึกฝนอย่างเพียงพอ อาจส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการคำนวณและไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การแก้โจทย์ปัญหาได้

จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 สำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี พบว่า นักเรียนบางส่วนยังมีปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุน ไม่สามารถวิเคราะห์โจทย์และเลือกวิธีการคำนวณได้อย่างถูกต้อง มีความสับสนเกี่ยวกับขั้นตอนการคำนวณ และเกิดข้อผิดพลาดในการนำข้อมูลมาคำนวณ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการคำนวณต้นทุนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ความรู้พื้นฐานด้านการคำนวณที่ไม่เท่ากัน รวมถึงโอกาสในการฝึกปฏิบัติและทำแบบฝึกหัดที่ยังไม่เพียงพอแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากโจทย์ที่มีความง่ายและค่อย ๆ เพิ่มระดับความยาก ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะซ้ำได้หลายครั้ง ทำให้เกิดความเข้าใจและความชำนาญมากขึ้น อีกทั้งครู ผู้สอนสามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดและให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้อย่างตรงจุด การใช้แบบฝึกเสริมทักษะจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุน เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงและสามารถพัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะสำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการคำนวณต้นทุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการคำนวณต้นทุนเพิ่มขึ้น ตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุนและการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน สำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคำนวณต้นทุนของนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชีที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชีที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะมีทักษะการคำนวณต้นทุน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) สาขาวิชาการบัญชี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 20 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 โดยเน้นทักษะด้านการคำนวณต้นทุน ได้แก่

1. ความหมายและประเภทของต้นทุน
2. การจำแนกต้นทุน
3. การคำนวณต้นทุนการผลิต
4. การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ
5. การคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน
6. การคำนวณค่าใช้จ่ายการผลิต
7. การคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์
8. การวิเคราะห์และแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุน

ทั้งนี้ เนื้อหาอาจปรับให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ของรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1

1.4.3 ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 ใช้ระยะเวลา 15 สัปดาห์

1.4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ทักษะการคำนวณต้นทุนของนักเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการคำนวณต้นทุน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

การฝึกปฏิบัติการคำนวณต้นทุนอย่างเป็นขั้นตอน

การตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาด

การฝึกซ้ำและเพิ่มระดับความยากของโจทย์

ตัวแปรตาม

- ทักษะการคำนวณต้นทุนเพิ่มขึ้น
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุน หมายถึง การส่งเสริมและฝึกฝนให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล เลือกวิธีการคำนวณ ดำเนินการคำนวณ และหาคำตอบเกี่ยวกับต้นทุนได้อย่างถูกต้องและเป็นขั้นตอนแบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง สื่อหรือชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการคำนวณต้นทุนอย่างเป็นลำดับขั้น โดยจัดเนื้อหาและแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ความชำนาญ และสามารถแก้โจทย์ปัญหาได้ด้วยตนเองทักษะการคำนวณต้นทุน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการนำข้อมูลที่กำหนดมาวิเคราะห์และคำนวณต้นทุนได้อย่างถูกต้อง โดยพิจารณาจากคะแนนที่นักเรียนได้รับจากแบบทดสอบวัดทักษะการคำนวณต้นทุน นักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี หมายถึงนักเรียน

ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี และลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 ในภาคเรียนที่ทำการวิจัยความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน ซึ่งประเมินโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะในการคำนวณต้นทุนเพิ่มขึ้นและสามารถคำนวณได้อย่างถูกต้องมากขึ้น
2. นักเรียนมีความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการคำนวณต้นทุน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาได้
3. นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
4. ครูผู้สอนได้แบบฝึกเสริมทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุนของนักเรียน
5. สถานศึกษามีแนวทางในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสาขาวิชาการบัญชี
6. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีต้นทุนและรายวิชาที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ สำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและดำเนินการวิจัย โดยนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน
2. แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกเสริมทักษะและวิธีการสอนที่ใช้
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับอาชีวศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน

2.1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรม สื่อ และประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อม ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอน ในสาขาวิชาการบัญชีผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับทั้งความรู้ทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติโดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือทำแบบฝึกหัดและได้รับข้อมูลย้อนกลับจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะ

2.1.2 แนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวทางที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ได้คิด วิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ครูทำหน้าที่เป็นผู้จัดกิจกรรมและผู้ที่คำแนะนำมากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงฝ่ายเดียวการเรียนบัญชี โดยเฉพาะการคำนวณต้นทุน จำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกวิเคราะห์โจทย์และลงมือคำนวณด้วยตนเองเพราะการฟังคำอธิบายเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญดังนั้นการจัดกิจกรรมที่มีแบบฝึกจากง่ายไปยากและให้ผู้เรียนฝึกซ้ำจึงเหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา

2.1.3 แนวคิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ

การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ เป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง โดยผู้เรียนจะได้ปฏิบัติงานหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง แล้วนำผลที่เกิดขึ้นมาพิจารณาและปรับปรุงการปฏิบัติ

สำหรับวิชาการบัญชี การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติมีความสำคัญ เนื่องจากทักษะด้านบัญชีเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความถูกต้องและความชำนาญ การให้ผู้เรียนฝึกคำนวณต้นทุนด้วยตนเองจึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

2.1.4 แนวคิดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติ

การฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับขั้นตอนการทำงาน ลดความผิดพลาด และเพิ่มความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน การฝึกควรมีการจัดลำดับจากง่ายไปยากและมีการตรวจสอบผลการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนทราบข้อผิดพลาดและสามารถแก้ไขได้

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ร่วมกับแบบฝึกเสริมทักษะ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกคำนวณต้นทุนอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือความสำเร็จของผู้เรียนหลังจากผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถวัดได้จากความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ การวิเคราะห์ และความสามารถในการแก้ปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง คะแนนความสามารถของนักเรียนในการทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

2.2.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การทดสอบ การสังเกต การตรวจผลงาน และการประเมิน จากการปฏิบัติ โดยเครื่องมือ ที่นิยมใช้ในการวัด ความรู้ และ ความเข้าใจ คือ แบบทดสอบสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

2.2.3 ความสำคัญของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประโยชน์ต่อทั้งครูและผู้เรียน กล่าวคือ ครูสามารถนำผลการประเมินมาใช้ตรวจสอบประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงวิธีการสอน ส่วนผู้เรียนสามารถทราบระดับความรู้และข้อบกพร่องของตนเองเพื่อนำไปพัฒนาต่อไปในการเรียนการคำนวณต้นทุนผลการทดสอบสามารถสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการคำนวณสามารถวิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบได้ถูกต้องเพียงใด

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมและแบบฝึกเสริมทักษะ

2.3.1 ความหมายของแบบฝึกเสริมทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง สื่อหรือกิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนความรู้และทักษะจากบทเรียน โดยจัดกิจกรรมหรือโจทย์ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถฝึกซ้ำจนเกิดความเข้าใจและความชำนาญแบบฝึกเสริมทักษะสำหรับการคำนวณต้นทศนครูปประกอบด้วยเนื้อหาที่มีความชัดเจน ตัวอย่างวิธีทำขั้นตอนการคำนวณ และแบบฝึกหัดที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกตั้งแต่พื้นฐานจนถึงการแก้โจทย์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

2.3.2 ความสำคัญของแบบฝึกเสริมทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
2. ช่วยทบทวนและเสริมความเข้าใจจากบทเรียน
3. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญจากการฝึกซ้ำ
4. ช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดของผู้เรียนได้
5. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล
6. ช่วยสร้างความมั่นใจในการทำโจทย์และการแก้ปัญหา
7. สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนในชั้นเรียนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3.3 หลักการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ

การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

1. เนื้อหาต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
2. เนื้อหามีความถูกต้องและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
3. เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก
4. ใช้คำสั่งและภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย
5. มีตัวอย่างประกอบก่อนให้ผู้เรียนลงมือทำ
6. มีแบบฝึกที่หลากหลายและเพียงพอต่อการฝึก
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกซ้ำ
8. มีเฉลยหรือแนวทางตรวจสอบคำตอบ
9. สามารถใช้ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนได้

2.3.4 ขั้นตอนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาความรู้พื้นฐาน

ครูทบทวนความรู้และหลักการคำนวณต้นทุนที่จำเป็นต่อการทำแบบฝึก

ขั้นที่ 2 สาธิตวิธีการคำนวณ

ครูอธิบายและแสดงตัวอย่างการคำนวณอย่างเป็นขั้นตอน

ขั้นที่ 3 ฝึกปฏิบัติ

นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะจากโจทย์ระดับง่ายไปยาก

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาด

ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจคำตอบ วิเคราะห์ข้อผิดพลาด และแก้ไขวิธีการคำนวณ

ขั้นที่ 5 ฝึกซ้ำ

นักเรียนทำแบบฝึกเพิ่มเติมเพื่อสร้างความชำนาญ

ขั้นที่ 6 ประเมินผล

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความก้าวหน้าหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับอาชีวศึกษา

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ การเรียนการสอนจึงควรเน้นการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง สำหรับผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชี การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านบัญชีต้องอาศัยความถูกต้อง รอบคอบ และความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล การคำนวณต้นทุนจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาการใช้แบบฝึกเสริมทักษะจึงสอดคล้องกับลักษณะของการเรียนอาชีวศึกษา เพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกแก้โจทย์ปัญหาและพัฒนาความชำนาญอย่างต่อเนื่อง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แบบฝึกเสริมทักษะในการจัดการเรียนการสอนด้านบัญชี และการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

2.5.1 งานวิจัยของสุนิสรา พลศักดิ์

สุนิสรา พลศักดิ์ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 1 เรื่อง การบัญชีต้นทุนงานสั่งทำ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.84210 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 7.36842 แสดงให้เห็นว่าการใช้แบบฝึกเสริมทักษะช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการบัญชีต้นทุนได้

ผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากการศึกษากับผู้เรียนระดับ ปวส. 1 สาขาวิชาการบัญชี และใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถในรายวิชาการบัญชีต้นทุน

2.5.2 งานวิจัยของอรอุมา ส่งบำเพ็ญ

อรอุมา ส่งบำเพ็ญ ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในวิชาการบัญชีการเงิน เรื่องการบันทึกบัญชีของกิจการซื้อขายสินค้า สำหรับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนร้อยละ 93.33 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผลสัมฤทธิ์หลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก โดยผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การใช้แบบฝึกทักษะรวมกับการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีได้

2.5.3 งานวิจัยของเยาวเรศ เวียงคำ

เยาวเรศ เวียงคำ ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะรายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการบันทึกบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 81.03/80.70 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนแนวคิดว่า การใช้ชุดฝึกหรือแบบฝึกทักษะร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยพัฒนาความรู้และสมรรถนะทางวิชาชีพของผู้เรียนสาขาวิชาการบัญชีได้

2.5.4 งานวิจัยของยุพา ภูมินรินทโชติ

ยุพา ภูมินรินทโชติ ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการบัญชีต้นทุน 1 สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 38 คน ผลการศึกษพบว่า นักศึกษาจำนวน 30 คน จาก 38 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 81.08 มีผลสอบสูงกว่าร้อยละ 50 ซึ่งสะท้อนว่าแบบฝึกเสริมทักษะสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนวิชาการบัญชีต้นทุนได้

ผลการวิจัยนี้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้โดยตรง เนื่องจากการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 และกลุ่มผู้เรียนเป็นระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชีเช่นเดียวกัน

2.6 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและฝึกฝนอย่างต่อเนื่องมีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนด้านบัญชี โดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทั้งความเข้าใจและความชำนาญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 4 เรื่อง พบแนวโน้มสอดคล้องกันว่า การใช้แบบฝึกหรือชุดฝึกทักษะสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะด้านบัญชีของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีต้นทุนสำหรับผู้เรียนระดับ ปวส.1 ซึ่งพบว่าผลการเรียนหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน สำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกจากโจทย์ที่ง่ายไปสู่โจทย์ที่มีความซับซ้อน ฝึกปฏิบัติซ้ำ ตรวจสอบข้อผิดพลาด และนำความรู้ไปใช้ในการแก้โจทย์การคำนวณต้นทุนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้ทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง “การพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ สำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน และศึกษาผลของการใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่มีต่อทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 สำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี

การวิจัยใช้วงจร PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

P = Plan (วางแผน)

ศึกษาปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาด้านการคำนวณต้นทุน กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ

D = Do (ปฏิบัติ)

นำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนฝึกคำนวณต้นทุนจากโจทย์ที่มีระดับความยากแตกต่างกัน

C = Check (ตรวจสอบ)

ตรวจสอบผลการทำแบบฝึก ประเมินทักษะการคำนวณ และเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

A = Act (ปรับปรุง)

นำผลการประเมินและข้อผิดพลาดของนักเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแบบฝึกเสริมทักษะ วิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

รูปแบบการดำเนินการสามารถสรุปได้ดังนี้

ศึกษาปัญหา → วางแผน (Plan) → ปฏิบัติ (Do) → ตรวจสอบ (Check) → ปรับปรุง (Act) →

พัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) สาขาวิชาการบัญชี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 20 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 และพบปัญหาด้านทักษะการคำนวณต้นทุน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ประเภท ดังนี้

3.3.1 แบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน

ผู้วิจัยจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุนสำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นชุดตามหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 เนื้อหาประกอบด้วย

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับต้นทุน
2. การจำแนกประเภทต้นทุน
3. การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ
4. การคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน
5. การคำนวณค่าใช้จ่ายการผลิต
6. การคำนวณต้นทุนการผลิต
7. การคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์
8. การวิเคราะห์และแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุน

แบบฝึกแต่ละชุดประกอบด้วย คำชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสรุป ตัวอย่างวิธีทำ แบบฝึกหัด และแบบตรวจสอบคำตอบ

3.3.2 แบบทดสอบวัดทักษะการคำนวณต้นทุน

เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการคำนวณต้นทุนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 20 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย และกำหนดคะแนนข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน

3.3.3 แบบประเมินความพึงพอใจ

เป็นแบบสอบถามที่ใช้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ได้แก่

5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พึงพอใจมาก

3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา และคำอธิบายรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1
2. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะการคำนวณ
3. วิเคราะห์ปัญหาและข้อผิดพลาดที่นักเรียนมักพบในการคำนวณต้นทุน
4. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึกแต่ละชุด
5. จัดทำแบบฝึกโดยเรียงลำดับจากง่ายไปยาก
6. จัดทำตัวอย่างวิธีทำและแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ
7. นำแบบฝึกเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหรือครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ด้านการบัญชี จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และกิจกรรม
8. ปรับปรุงแบบฝึกตามข้อเสนอแนะ
9. นำแบบฝึกไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุง
10. จัดทำแบบฝึกฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
 2. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัด
 3. สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ
 4. นำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
 5. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC)
 6. ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
 7. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

8. วิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ ได้แก่ ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

9. คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพและจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดชั้นความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

3.4.3 การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจ

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและหลักการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ
2. กำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านแบบฝึกเสริมทักษะ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ
3. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
4. นำแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
6. จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การดำเนินการวิจัยตามวงจร Plan-Do-Check-Act

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 Plan : การวางแผน

1. ศึกษาปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1
2. วิเคราะห์สาเหตุที่นักเรียนมีปัญหาในการคำนวณต้นทุน
3. ศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง
4. กำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการแก้ไขปัญหา
5. สร้างแบบฝึกเสริมทักษะ แบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจ
6. กำหนดระยะเวลาและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 Do : การปฏิบัติ

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดทักษะพื้นฐานด้านการคำนวณต้นทุน
3. ครูทบทวนความรู้พื้นฐานและอธิบายหลักการคำนวณต้นทุน
4. ครูสาธิตตัวอย่างการคำนวณอย่างเป็นขั้นตอน
5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะจากง่ายไปยาก
6. ครูให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียน

7. ให้นักเรียนฝึกทำแบบฝึกเพิ่มเติมเพื่อสร้างความชำนาญ
8. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นที่ 3 Check : การตรวจสอบ

1. ตรวจสอบแบบฝึกเสริมทักษะและบันทึกคะแนนของนักเรียน
2. วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการคำนวณของนักเรียน
3. เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
4. ประเมินความก้าวหน้าด้านทักษะการคำนวณต้นทูน
5. ให้นักเรียนตอบแบบประเมินความพึงพอใจ
6. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงาน

ขั้นที่ 4 Act : การปรับปรุง

1. นำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง
2. วิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่นักเรียนยังพบในการคำนวณ
3. ปรับปรุงแบบฝึกเสริมทักษะให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน
4. ปรับปรุงวิธีการอธิบายและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. นำแนวทางที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบ

นำคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคำนวณต้นทูนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ สูตรค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \sum X / N$$

เมื่อ

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เรียน}$$

3.6.2 การวิเคราะห์ความก้าวหน้า

คำนวณร้อยละของความก้าวหน้าระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยพิจารณาจากคะแนนที่เพิ่มขึ้นหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

3.6.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจ

นำข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจ

4.51–5.00 มากที่สุด

3.51–4.50 มาก

2.51–3.50 ปานกลาง

1.51–2.50 น้อย

1.00–1.50 น้อยที่สุด

3.6.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของทักษะการคำนวณต้นทุนของนักเรียนอย่างชัดเจน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้นำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ 3 ประเด็น ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน การเปรียบเทียบคะแนน และความพึงพอใจของผู้เรียน

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ผลการทดสอบแสดงดังตารางที่ 4.1

การทดสอบ	จำนวนผู้เรียน (N)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ร้อยละ
ก่อนเรียน	20	20	4.65	1.09	23.25
หลังเรียน	20	20	8.20	1.20	41.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 23.25 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09 ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 8.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.00 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3.55 คะแนน

4.2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่าง
ก่อนเรียน	4.65	—
หลังเรียน	8.20	—
คะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น	3.55	3.55
คิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม	17.75	—

คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้น 3.55 คะแนนจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.75 ของคะแนนเต็ม ทั้งนี้ไม่ใช่ตัวเลข 27.75 เนื่องจากไม่สอดคล้องกับคะแนนเฉลี่ย 4.65 และ 8.20 ที่เป็นข้อมูลชุดเดียวกัน

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

นักเรียนตอบแบบประเมินความพึงพอใจจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลสรุปรายด้านแสดงดังตารางที่ 4.2

ด้าน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.48	0.52	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.55	0.49	มากที่สุด

ด้านสื่อและแบบฝึกเสริมทักษะ	4.60	0.47	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.52	0.51	มากที่สุด
รวม	4.54	0.50	มากที่สุด

จากตารางพบว่า

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50

โดยด้านสื่อและแบบฝึกเสริมทักษะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.60) รองลงมาคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (4.55)

ด้านการจัดการเรียนรู้ (4.52) และด้านเนื้อหา (4.48)

4.4 สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 8.20 คะแนน สูงวก่่าก่อนเรียน 4.65 คะแนน
2. คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.55 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.75 ของคะแนนเต็ม
3. นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54 และ S.D. 0.50

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการคำนวณต้นทุนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ สำหรับนักเรียนระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

5.1.1 ผลการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน

ผู้วิจัยพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะให้สอดคล้องกับรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 โดยจัดเนื้อหาจากง่ายไปยาก ประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ตัวอย่างวิธีทำ แบบฝึกหัด และแนวทางตรวจสอบคำตอบ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองได้

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 4.65 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และหลังเรียน 8.20 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 17.75 ของคะแนนเต็ม และคิดเป็นร้อยละ 76.34 เมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($3.55 \div 4.65 \times 100$) ผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

5.1.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 โดยด้านสื่อและแบบฝึกเสริมทักษะมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านเนื้อหา ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก มีตัวอย่างประกอบ และเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกซ้ำและตรวจสอบข้อผิดพลาด จึงเอื้อต่อการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ และสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนรู้ในสายอาชีพที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะ

5.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยเพิ่มขึ้น 3.55 คะแนนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากการที่ผู้เรียนได้ฝึกทำโจทย์หลายรูปแบบฝึกซ้ำและเรียนรู้ขั้นตอนตั้งแต่การอ่านและวิเคราะห์โจทย์

การเลือกข้อมูล การกำหนดวิธีคำนวณ และการหาคำตอบอย่างเป็นลำดับ ผลดังกล่าวมีแนวโน้มสอดคล้องกับงานวิจัยที่กล่าวถึงในบทที่ 2 ซึ่งรายงานว่าการใช้แบบฝึกหรือชุดฝึกทักษะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านบัญชีได้

5.2.3 ความพึงพอใจของผู้เรียน

นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากแบบฝึกมีขั้นตอนชัดเจน มีตัวอย่างประกอบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกด้วยตนเอง รวมทั้งได้รับคำแนะนำและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้ทันที จึงช่วยสร้างความมั่นใจในการทำโจทย์

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเริ่มจากการทบทวนความรู้พื้นฐานก่อน แล้วจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกจากระดับง่ายไปยาก
2. ควรจัดแบบฝึกให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยเพิ่มแบบฝึกสำหรับผู้เรียนที่ยังมีพื้นฐานน้อยและเพิ่มโจทย์ที่ซับซ้อนสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานดี
3. ควรใช้การตรวจสอบข้อผิดพลาดเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ขั้นตอนที่ผิดและแก้ไขด้วยตนเองภายใต้คำแนะนำของครู
4. ควรประยุกต์ใช้แบบฝึกกับรายวิชาบัญชีอื่นที่มีลักษณะต้องใช้ในการคำนวณและการวิเคราะห์
5. ควรพัฒนาแบบฝึกในรูปแบบดิจิทัลเพื่อให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน
6. ควรประเมินผลอย่างต่อเนื่องก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนเพื่อใช้ข้อมูลในการปรับการจัดการเรียนรู้
7. สถานศึกษาควรสนับสนุนการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนสื่อภายในสาขาวิชา

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้แบบฝึกเสริมทักษะร่วมกับ Active Learning, Cooperative Learning หรือ Problem-Based Learning
2. ควรพัฒนาแบบฝึกในรูปแบบดิจิทัลหรือบทเรียนออนไลน์
3. ควรศึกษาผลกับผู้เรียนระดับอื่นและกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดแตกต่างกัน
4. ควรศึกษาทักษะด้านการวิเคราะห์โจทย์ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ร่วมด้วย
5. ควรติดตามผลในระยะยาวเพื่อศึกษาการนำทักษะไปใช้ในการเรียนรายวิชาอื่นหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5.4 แนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

1. ระดับห้องเรียน: นำแบบฝึกไปใช้แก้ปัญหาความแตกต่างด้านพื้นฐานการคำนวณ

และติดตามพัฒนาการรายบุคคล

2. ระดับสาขาวิชา: ร่วมกันพัฒนาแบบฝึกและจัดทำคลังสื่อของสาขาวิชา
3. ระดับสถานศึกษา: ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน
4. การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ: เชื่อมโยงโจทย์กับสถานการณ์จริงทางบัญชี
5. การพัฒนาสื่อดิจิทัล: สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าถึงแบบฝึกและทบทวนได้ทุกที่ทุกเวลา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายวิชา: การบัญชีต้นทุน 1

ระดับ: ปวส.1 สาขาวิชาการบัญชี

จำนวน: 20 ข้อ

รูปแบบ: ปรนัย 4 ตัวเลือก

คะแนน: ข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน

การนำไปใช้: ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

แบบทดสอบ

ข้อ 1 ข้อใดหมายถึง “ต้นทุน” ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. รายได้ที่กิจการได้รับจากการขายสินค้า
- ข. ทรัพยากรที่กิจการจ่ายหรือเสียสละเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์
- ค. เงินสดที่กิจการมีอยู่ทั้งหมด
- ง. กำไรสุทธิของกิจการ

ข้อ 2 ข้อใดเป็นองค์ประกอบหลักของต้นทุนการผลิต

- ก. วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต
- ข. เงินสด ลูกหนี้ และเจ้าหนี้
- ค. รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร
- ง. สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

ข้อ 3 โรงงานซื้อวัตถุดิบจำนวน 10,000 บาท โดยวัตถุดิบดังกล่าวนำไปใช้ผลิตสินค้าโดยตรง ต้นทุนดังกล่าวจัดเป็นข้อใด

- ก. ค่าแรงงานทางตรง
- ข. ค่าใช้จ่ายการผลิต
- ค. วัตถุดิบทางตรง
- ง. ค่าใช้จ่ายในการขาย

ข้อ 4 คำนวณผลิตสินค้าซึ่งสามารถระบุเวลาที่ใช้ในการผลิตสินค้าแต่ละชนิดได้โดยตรง ค่าแรงดังกล่าวเรียกว่าอะไร

ก. ค่าแรงงานทางตรง

ข. ค่าแรงงานทางอ้อม

ค. ค่าใช้จ่ายการขาย

ง. ค่าใช้จ่ายบริหาร

ข้อ 5 ข้อใดเป็น “ค่าใช้จ่ายการผลิต”

ก. เงินเดือนพนักงานขาย

ข. ค่าโฆษณาสินค้า

ค. ค่าไฟฟ้าในโรงงาน

ง. ค่านายหน้าพนักงานขาย

ภาคผนวก ข แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

ชื่อเครื่องมือ: แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณต้นทุน

คำชี้แจง:

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ รายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ คะแนน

พึงพอใจมากที่สุด 5

พึงพอใจมาก 4

พึงพอใจปานกลาง 3

พึงพอใจน้อย 2

พึงพอใจน้อยที่สุด 1

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจด้านเนื้อหา

1. เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน
2. เนื้อหามีความชัดเจนและเข้าใจง่าย
3. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
4. เนื้อหาช่วยให้นักเรียนเข้าใจการคำนวณต้นทุนมากขึ้น
5. เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำโจทย์บัญชีได้

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้

6. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
7. กิจกรรมมีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
8. การเรียงลำดับแบบฝึกจากง่ายไปยากช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น
9. กิจกรรมช่วยให้นักเรียนกล้าคิดและกล้าตอบคำถาม
10. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างเหมาะสม

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจด้านสื่อและแบบฝึกเสริมทักษะ

11. แบบฝึกเสริมทักษะมีรูปแบบที่ชัดเจนและน่าสนใจ
12. ตัวอย่างในแบบฝึกช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีการคำนวณ
13. แบบฝึกมีคำอธิบายและขั้นตอนการทำที่เข้าใจง่าย

14. แบบฝึกมีจำนวนข้อที่เหมาะสมกับเวลาเรียน
15. แบบฝึกช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกทบทวนด้วยตนเองได้

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนรู้

16. ครูอธิบายวิธีการคำนวณต้นทุนอย่างชัดเจน
17. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเมื่อไม่เข้าใจ
18. ครูให้คำแนะนำและแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียน
19. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการคำนวณมากขึ้น
20. โดยภาพรวม นักเรียนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

ภาคผนวก ค ตารางคะแนนรายบุคคล

ลำดับ	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	4	6
2	3	6
3	5	8
4	6	8
5	5	9
6	4	10
7	3	8
8	4	9
9	5	7
10	5	9
11	6	8
12	7	9
13	4	10
14	5	10
15	4	8
16	4	8
17	3	7
18	5	9
19	6	8
20	5	7